

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 39/21
Luxemburg, 16 martie 2021

Concluziile avocatului general în cauza C-28/20
Airhelp Ltd/Scandinavian Airlines System SAS

Potrivit avocatului general Pikamäe, o grevă organizată de sindicate ale piloților constituie, în principiu, o împrejurare excepțională care poate exonera compania aeriană de obligația sa de a plăti compensații pentru anularea sau întârzierea prelungită a zborurilor în cauză

Cu toate acestea, pentru a fi exonerată de obligația menționată, compania aeriană trebuie să demonstreze că a adoptat toate măsurile rezonabile pentru a evita o astfel de anulare sau o astfel de întârziere

Airhelp, societate căreia un pasager al companiei aeriene SAS i-a cedat eventualul său drept la compensație în temeiul Regulamentului privind drepturile pasagerilor aerieni¹, solicită acestei companii o compensație în cuantum de 250 de euro pentru anularea în aceeași zi a zborului, prevăzut pentru 29 aprilie 2019, pe care acest pasager trebuia să-l efectueze de la Malmö la Stockholm, ca urmare a unei greve a piloților SAS în Norvegia, în Suedia și în Danemarca.

SAS apreciază că nu este obligată să plătească compensația solicitată, greva constituind o „împrejurare excepțională” care nu ar fi putut să fie evitată, în pofida tuturor măsurilor rezonabile adoptate.

Greva piloților a fost organizată de sindicatele acestora după ce acestea din urmă au reziliat anticipat convenția colectivă anterioară încheiată cu SAS, care ar fi trebuit să expire în anul 2020. Începând cu luna martie a anului 2019 erau în derulare negocieri în vederea unei noi convenții. Greva a durat șapte zile – din 26 aprilie 2019 până la 2 mai 2019 – și a determinat SAS să anuleze peste 4 000 de zboruri, ceea ce a afectat 380 000 de pasageri. Potrivit SAS, este vorba despre una dintre cele mai mari greve din sectorul transportului aerian care a fost înregistrată vreodată. Dacă fiecare dintre pasageri ar avea dreptul la compensație forfetară, acest lucru ar determina, potrivit calculelor SAS, un cost de aproximativ 117 000 000 de euro.

Attunda tingsrätt (Tribunalul de Primă Instanță din Attunda, Suedia), sesizat de Airhelp, a solicitat Curții de Justiție să interpreteze Regulamentul privind drepturile pasagerilor aerieni.

În concluziile sale prezentate astăzi, **avocatul general Priit Pikamäe apreciază**, în primul rând, **că o grevă organizată la apelul unui sindicat**, în cadrul exercitării dreptului la grevă de către personalul companiei aeriene, **în vederea exprimării revendicărilor privind îmbunătățirea condițiilor de muncă**, atunci când ea nu este declanșată de o decizie prealabilă a întreprinderii, ci de revendicările lucrătorilor, **constituie o „împrejurare excepțională”² exoneratoare.**

¹ Regulamentul (CE) nr. 261/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 februarie 2004 de stabilire a unor norme comune în materie de compensare și de asistență a pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 295/91 (JO 2004, L 46, p. 1, Ediție specială, 07/vol. 12, p. 218).

² În Hotărârea Krusemann și alții din 17 aprilie 2018 ([C-195/17 și altele](#) ; a se vedea de asemenea [CP nr. 49/18](#)), Curtea a decis că declanșarea unei „greve spontane”, organizată chiar de salariați (iar nu de un sindicat) ca reacție la „anunțul-surpriză” al companiei aeriene cu privire la o restructurare a întreprinderii, nu constituia o „împrejurare excepțională”. Având în vedere diferențele semnificative la nivelul cadrului factual, avocatul general consideră că această apreciere nu se poate transpune în prezenta cauză.

Potrivit avocatului general, **o astfel de grevă îndeplinește cele două criterii definite de Curte pentru o asemenea calificare în măsura în care ea nu este inerentă exercitării normale a activității companiei aeriene și scapă de sub controlul efectiv al acesteia.**

Astfel, decizia de a declanșa o grevă este luată de reprezentanții sindicali ai salariaților în cadrul autonomiei lor în materie de negociere colectivă și se află în afara structurilor decizionale ale companiei aeriene în cauză. Chiar dacă greva face parte din viața economică a oricărei întreprinderi, aceasta din urmă nu exercită niciun control asupra deciziilor luate de un sindicat. Prin urmare, **compania aeriană nu are în mod normal nicio influență semnificativă din punct de vedere juridic asupra faptului că o grevă are sau nu are loc, nici măcar atunci când este vorba despre propriul personal.**

Avocatul general observă că **interesele partenerilor sociali sunt, în principiu, protejate în mod echivalent de ordinea juridică a Uniunii. Compania aeriană are, în calitate de angajator, dreptul și răspunderea de a negocia un acord cu salariații în cadrul autonomiei tarifare de care beneficiază partenerii sociali. În schimb, acesta nu poate fi considerată răspunzătoare în mod exclusiv pentru consecințele care decurg din acțiunile colective ale personalului. Cu alte cuvinte, dreptul la compensație al pasagerilor aerieni ar risca să fie „instrumentalizat” în scopul mișcărilor sociale.**

În al doilea rând, avocatul general amintește că **o „împrejurare excepțională” exonerează o companie aeriană de obligația sa de compensație doar în cazul în care aceasta poate face dovada că a luat toate măsurile rezonabile pentru a evita anularea sau întârzierea importantă a unui zbor.** În schimb, acesteia nu i se poate impune să accepte sacrificii care nu puteau fi asumate în raport cu capacitățile întreprinderii sale în momentul relevant.

Astfel, potrivit avocatului general, compania aeriană trebuie să exploateze toate posibilitățile legale pentru a-și apăra interesele și, indirect, pe cele ale pasagerilor, inclusiv sesizarea instanțelor competente să constate nelegalitatea acțiunilor colective și, dacă este cazul, să dispună încetarea lor. Pe de altă parte, **aceasta trebuie să prevadă o rezervă de timp suficientă pentru a remedia eventualele împrejurări neașteptate, să ia în considerare preavizul care a precedat greva convocată de sindicat, să își organizeze mijloacele materiale și umane pentru a asigura continuitatea operațiunilor și să faciliteze accesul la zboruri cu alte companii.**

MENȚIUNE: Concluziile avocatului general nu sunt obligatorii pentru Curtea de Justiție. Misiunea avocaților generali este de a propune Curții, în deplină independență, o soluție juridică în cauza care le este atribuită. Judecătorii Curții urmează să delibereze în această cauză. Hotărârea va fi pronunțată la o dată ulterioară.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Este de competența instanței naționale să soluționeze cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al concluziilor se publică pe site-ul CURIA în ziua lecturii.

Persoana de contact pentru presă: Iliana Paliova 📞 (+352) 4303 4293